

Συνέδριο FTTH Council Europe - Μόναχο, 16 Φεβρουαρίου 2012

Αποτελεσματική ρύθμιση των Δικτύων Πρόσβασης Επόμενης γενιάς προς επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Ατζέντας

**Ομιλία Δρ. Λ. ΚΑΝΕΛΛΟΥ,
Προέδρου ΕΕΤΤ
Προέδρου BEREC 2013**

Κυρίες και Κύριοι,

Με μεγάλη τιμή και χαρά αποδέχθηκα, για δεύτερη συνεχή χρονιά, την τιμητική πρόσκληση να συμμετάσχω ως ομιλητής σε αυτή τη σημαντική εκδήλωση, αυτή τη φορά υπό την ιδιότητα του Προέδρου του Σώματος Ευρωπαίων Ρυθμιστών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (BEREC) για το έτος 2013.

Η παρουσία μου εδώ επιβεβαιώνει τη σπουδαιότητα που προσδίδει το BEREC στην ανάπτυξη νέων δικτυακών υποδομών υπέρ-υψηλών ταχυτήτων, ως δυναμικό εργαλείο πρόσβασης σε καινοτόμες υπηρεσίες της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Το βήμα αυτό μου προσφέρει ακόμα την ευκαιρία να εκφράσω εκ νέου την πεποίθηση ότι οι τεχνολογίες οπτικής ίνας στο σπίτι (FTTH) μπορούν να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στην κατεύθυνση αυτή.

Στα επόμενα δέκα λεπτά, θα σας παρουσιάσω συνοπτικά τις απόψεις του BEREC σχετικά με το πώς η αποτελεσματική ρύθμιση μπορεί να συμβάλει στην επιτυχημένη ανάπτυξη δικτύων πρόσβασης νέας γενιάς (NGA) στην Ευρώπη. Κεντρικό μήνυμα της τοποθέτησής μου είναι ότι δεν υπάρχει μία και ενιαία λύση, αλλά διαφορετικές ανά περίπτωση ρυθμιστικές επιλογές, οι οποίες απαιτούν προσεκτική αξιολόγηση, στην προσπάθεια να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της προώθησης των επενδύσεων και της διασφάλισης του ανταγωνισμού στην αγορά.

Τα Δίκτυα Πρόσβασης Νέας Γενιάς βρίσκονται στον πυρήνα της μεσοπρόθεσμης στρατηγικής που έχουμε πρόσφατα υιοθετήσει στο BEREC και η οποία έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση. Με την ευκαιρία αυτή, ήθελα να εκφράσω, εκ μέρους του BEREC, την ικανοποίησή μας για την ενεργή συμμετοχή του FTTH Council Europe στο διάλογο αυτό. Στο BEREC θεωρούμε ως στρατηγικό στόχο τη στήριξη της καινοτομίας και της ανάπτυξης, μέσω ενός κατάλληλου κανονιστικού πλαισίου, το οποίο θα βασίζεται σε υψηλής ταχύτητας υποδομές και υπηρεσίες. Αυτές περιλαμβάνουν πλήθος υπηρεσιών όπως τα κοινωνικά δίκτυα, η οικιακή ψυχαγωγία, η ηλεκτρονική διακυβέρνηση, η εκπαίδευση, η τηλε-εργασία, η επικοινωνία μεταξύ συσκευών, οι ηλεκτρονικές πληρωμές και οι εφαρμογές τηλε-ιατρικής για απομακρυσμένες περιοχές.

Αναμφισβήτητα, ως Ρυθμιστές πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη και τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες στην Ευρώπη, οι οποίες δεν είναι ευνοϊκές για τις επενδύσεις. Πράγματι, σήμερα οι αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών παραμένουν υπό πίεση ενώ τα έσοδα από παραδοσιακές υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας μειώνονται. Η αυξανόμενη χρήση των δημοφιλών υπηρεσιών δεδομένων που παρέχονται από διεθνείς παίκτες, όπως είναι η Google ή το Facebook, δημιουργούν αυξανόμενη ζήτηση για ευρυζωνικά δίκτυα υψηλής ταχύτητας. Ταυτόχρονα, η τάση αυτή αλλάζει τη ροή των πηγών εσόδων από την Ευρώπη προς την άλλη πλευρά του Ατλαντικού.

Σε αυτό το πλαίσιο, η μετάβαση στα δίκτυα επόμενης γενιάς εμφανίζεται ως μονόδρομος. Ωστόσο, κάθε απόφαση για επένδυση σε υποδομές οπτικών ινών συνεπάγεται μια διεξοδική ανάλυση κόστους-οφέλους από τους πιθανούς επενδυτές, γεγονός που οφείλεται σε διάφορους λόγους. Αφενός, τα υπάρχοντα δίκτυα χαλκού αποδίδουν ακόμη έσοδα για τα πρώην κρατικά μονοπώλια, περιορίζοντας τα κίνητρα για μετάβαση σε οπτικές ίνες. Αφετέρου, οι υψηλές απαιτήσεις για κεφαλαιακές δαπάνες σε συνδυασμό με την αβεβαιότητα της ζήτησης, έχουν ως αποτέλεσμα την μεσοπρόθεσμη απόσβεση της επένδυσης. Κατά συνέπεια, οι υποδομές πρόσβασης δικτύων νέας γενιάς μπορούν κατά κανόνα να θεωρηθούν ως περιουσιακό στοιχείο που δεν επιδέχεται αναπαραγωγή.

Σε αυτό το θαυμαστό νέο κόσμο, είναι πολλές οι αντιξοότητες που εμείς οι Ρυθμιστές καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε. Χρειαζόμαστε άραγε καινούρια νομικά, τεχνικά και λογιστικά εργαλεία για να αντιμετωπίσουμε τις νέες αυτές προκλήσεις; Πώς μπορούμε να προωθήσουμε κατάλληλες και αποτελεσματικές λύσεις, λαμβάνοντας ωστόσο υπόψη τα εύλογα, αλλά συχνά αντικρουόμενα συμφέροντα των διαφόρων παραγόντων της αγοράς; Αποτελεί η υποχρεωτική εγκατάλειψη των δικτύων χαλκού, ενδεχόμενο που εξετάζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μια βιώσιμη λύση για τη γρήγορη μετάβαση σε οπτικές ίνες; Μπορεί η σταδιακή μείωση των τιμών πρόσβασης του χαλκού να λειτουργήσει ως κίνητρο για επενδύσεις σε δίκτυα πρόσβασης νέας γενιάς;

Οι επενδυτικοί φορείς, τα πρώην κρατικά μονοπώλια και οι εταιρίες καλωδιακής τηλεόρασης θεωρούν ότι μια μείωση της τιμής του χαλκού πρόσβασης θα ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις, οι οποίες επωφελούνται από αυτή, να παραμείνουν χρήστες του χαλκού, αντί να μεταβούν σε δίκτυα οπτικών ινών. Αντίστοιχα, εταιρίες που δε διαθέτουν ιδιόκτητο δίκτυο και βασίζονται σε χονδρική αγορά προϊόντων αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο, αναγνωρίζουν επίσης ότι ενδεχόμενες χαμηλότερες χρεώσεις για την πρόσβαση στο δίκτυο χαλκού θα οδηγούσαν σε αύξηση της όποιας κερδοφορίας και κατά συνέπεια θα λειτουργούσαν ως αντικίνητρο για τη μετάβαση σε δίκτυα οπτικών ινών.

Κατά την άποψή μας, η συζήτηση για την επιτυχή εισαγωγή Δικτύων Πρόσβασης Νέας Γενιάς (NGA) δεν εξαντλείται μόνο στο κόστος του χαλκού, αλλά απαιτεί ουσιαστικά ένα συνδυασμό από τεχνολογίες και πλατφόρμες πρόσβασης, σταθερές και ασύρματες. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται ο χαλκός, τα καλωδιακά δίκτυα, οι οπτικές ίνες και τα κινητά δίκτυα 4^{ης} γενιάς (LTE), που μπορούν να συνδυάζονται ανάλογα με τις επικρατούσες συνθήκες και τις επιχειρηματικές στρατηγικές των παρόχων.

Τα ζητήματα του ανταγωνισμού, απαιτούν, επίσης, προσεκτική διερεύνηση. Αδικοιολόγητη διακριτική μεταχείριση ή άλλα τεχνητά εμπόδια εισόδου νέων παικτών στην ευρυζωνική αγορά θα πρέπει να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά. Διαφορετικά, αν επιτραπούν αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές μπορούν να οδηγήσουν σε ταχεία απαξίωση επενδύσεων στον αδεσμοποίητο τοπικό βρόχο, ο οποίος, επί του παρόντος, χρησιμοποιείται εκτεταμένα από τους εναλλακτικούς παρόχους για την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών.

Για να διατηρηθεί όμως η ισορροπία και να αποφευχθούν στρεβλώσεις της αγοράς από τους παρόχους με δεσπόζουσα θέση, εμείς, οι Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές, οφείλουμε να διασφαλίσουμε, ότι η πρόσβαση σε υποδομές Δικτύων Πρόσβασης Νέας Γενιάς (NGA) παρέχεται σε όλους τους παρόχους υπό ισότιμες, δίκαιες και διαφανείς συνθήκες, όπως ορίζει το ευρωπαϊκό δίκαιο.

Ανάλογα με τις περιστάσεις, ποικίλα ρυθμιστικά μέτρα μπορούν να εφαρμοστούν σε σταθερά δίκτυα. Αυτά περιλαμβάνουν την υποχρεωτική παροχή πρόσβασης σε φρεάτια, σκοτεινές οπτικές ίνες, τερματικά σημεία δικτύων, υπαίθριες καμπίνες, οπτικούς βρόχους υπο-βρόχους, φυσική ή εικονική συνεγκατάσταση, πρόσβαση σε εσωτερική κτιριακή καλωδίωση καθώς και σε αναβαθμισμένες υπηρεσίες χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης (ΧΕΠ). Εξίσου σημαντικές είναι οι υποχρεώσεις για μη διακριτική μεταχείριση, για διαφάνεια και για μηχανισμούς ελέγχου του κόστους. Επιπλέον, ενθαρρύνουμε πρωτοβουλίες συνεπένδυσης και σχήματα καταμερισμού επιχειρηματικών κινδύνων, όπως είναι οι μακροχρόνιες συμβάσεις μεταξύ των παρόχων.

Επιπλέον, εμείς στο BEREC πιστεύουμε ότι η λεγόμενη αρχή της «κλίμακας των επενδύσεων» μπορεί να εφαρμοστεί και στην περίπτωση των Δικτύων Πρόσβασης Νέας Γενιάς (NGA). Στην πράξη, η αρχή αυτή σημαίνει ότι οι ανταγωνιστές αναπτύσσουν, σταδιακά τις ιδιόκτητες υποδομές τους, μειώνοντας αντίστοιχα την εξάρτησή τους από τα προϊόντα χονδρικής του παρόχου με δεσπόμενη θέση.

Η εφαρμογή των υφιστάμενων μεθόδων κοστολόγησης, όπως είναι η μέθοδος του μακροπρόθεσμου οριακού κόστους, μπορούν να συμβάλλουν τόσο στην αποτελεσματική ανάπτυξη του ανταγωνισμού όσο και σε αποδοτικές επενδύσεις, ενθαρρύνοντας την ανταγωνιστικότητα στην ανάπτυξη δικτύων πρόσβασης νέας γενιάς. Λόγω δε της μακράς διάρκειας ζωής των δικτύων αυτών, οι προσαρμογές κόστους, όπου αυτές απαιτούνται, πρέπει να διαχέονται με διαφάνεια σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη της αγοράς, προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε ρυθμιστική αβεβαιότητα. Ιδιαίτερα θα πρέπει να αποφεύγεται με κάθε τρόπο η αιφνίδια αλλαγή ρυθμιστικών πρακτικών, καθώς μπορεί να επιφέρει σημαντικούς κλυδωνισμούς στην αγορά.

Θα μου επιτρέψετε να τονίσω στο σημείο αυτό, ότι εμείς, τα μέλη του BEREC, κατανοούμε πλήρως τις προκλήσεις που συνοδεύουν την ανάπτυξη των ευρυζωνικών υποδομών υπέρ-υψηλών ταχυτήτων. Είμαστε δε πεπεισμένοι ότι η ανάπτυξη δικτύων πρόσβασης νέας γενιάς δεν αποτελεί αυτοσκοπό, αλλά ένα μέσο για την παροχή υπηρεσιών.

Η προώθηση της ευρυζωνικότητας βασίζεται όχι μόνο στον παράγοντα της προσφοράς, αλλά σε μεγάλο βαθμό και στον παράγοντα της ζήτησης. Φρονούμε ότι μόνο οι «έξυπνες» on line υπηρεσίες με υψηλή αποδοχή από τους τελικούς χρήστες, που θα παρέχονται από τους παρόχους υπό ασφαλείς όρους και συνθήκες προστασίας της ιδιωτικότητας, θα είναι σε θέση να οδηγήσουν σε απόσβεση των επενδύσεων σε νέα δίκτυα.

Κυρίες και Κύριοι,

Σε αυτό το αναδυόμενο ευρυζωνικό οικοσύστημα, όλοι οι ενδιαφερόμενοι, όπως είναι οι πάροχοι δικτύων, οι κατασκευαστές εξοπλισμού, οι εταιρίες ανάπτυξης εφαρμογών, οι πάροχοι περιεχομένου, οι φορείς υπηρεσιών κοινής ωφελείας, οι τοπικές αρχές και οι κοινότητες χρηστών θα πρέπει να προωθήσουν συνέργειες μεταξύ τους και να υιοθετήσουν μια νέα προσέγγιση προσανατολισμένη στο μέλλον. Η προσκόλληση σε πρακτικές του παρελθόντος ή σε παλαιότερα επιχειρηματικά μοντέλα είναι απίθανο να φέρει θετικά αποτελέσματα. Η ανάδειξη των δημιουργικών σας ικανοτήτων είναι ένας σημαντικός παράγοντας επιτυχίας.

Συνοψίζοντας, θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω ότι οι ρυθμιστές – μέλη του BEREC είμαστε αφοσιωμένοι στην επίτευξη των στόχων της Ψηφιακής Ατζέντας, προάγοντας την επιχειρηματικότητα στις εθνικές αγορές που ρυθμίζουμε και εποπτεύουμε. Θα συνεχίσουμε δε να υπερασπιζόμαστε το δικαίωμα όλων των ευρωπαϊκών πολιτών, ανεξαρτήτως τόπου διαμονής, εθνικότητας ή κοινωνικής θέσης, να επωφεληθούν από την ψηφιακή επανάσταση και να συμμετέχουν ενεργά στην Κοινωνία της Πληροφορίας.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.